

Juryrapport
Fietsstad 2011

Fietsstad
2011

Fietsersbond

Fietsersbond

voor veilig, snel en plezierig fietsen

Inleidend

Onderweg naar en van school leren kinderen in hun vertrouwde omgeving veel over het verkeer en hun plaats daarin. Het is dan ook belangrijk dat zij zich op een snelle en veilige manier zelfstandig naar school kunnen begeven. De fiets is hiervoor het uitgelezen vervoermiddel.

Daarom is het ook zo belangrijk dat veilige inrichting van schoolomgevingen maar zeker ook van schoolroutes hoog op de agenda staan en blijven staan bij scholen en overheden. De Fietsersbond heeft bij deze vierde Fietsstadverkiezing daarom extra gefocust op schoolomgevingen en schoolroutes.

Kinderen leren niet alleen over hun rol in het verkeer. Ze ontdekken ook hoe handig en plezierig fietsen is en hoeveel vrijheid het je geeft. Het is goed voor zowel hun geestelijke als motorische ontwikkeling. Daarnaast geldt dat als kinderen jong leren fietsen, ze fietsen als vanzelfsprekend gaan beschouwen. Ze blijven dan meestal ook op latere leeftijd fietsen. Het blijft een handig en plezierig vervoermiddel, maar ook een manier om gezond en fit te blijven. En... je levert op een praktische manier een bijdrage aan een beter leefmilieu.

Een gemeente die aandacht heeft voor een goed en comfortabel netwerk van fietspaden krijgt veel mensen op de fiets. Zo blijkt uit eerdere onderzoeken van de Fietsersbond. Aanvullend zijn ook promotiecampagnes van belang om mensen te helpen voor de fiets te kiezen.

Met deze uitgangspunten in het hoofd heeft de jury haar beraadslagingen gehouden.

Procedure

Als jury hebben wij de vijf genomineerde gemeenten, 's-Hertogenbosch, Groningen, Harderwijk, Houten en Pijnacker-Nootdorp bezocht. We zijn hier ontvangen door de gemeente en hebben door de gemeente gefietst. Er waren bij deze bezoeken ook altijd een of meer personen van de lokale afdeling van de Fietsersbond aanwezig. Deze bezoeken hebben een belangrijke bijdrage geleverd in onze oordeelsvorming.

Hiernaast hebben wij ons gebaseerd op de motivatiebrieven van de gemeenten, waarom men de titel dacht te verdienen, op landelijke cijfers met betrekking tot fietsgebruik en ongevalcijfers, op de mening van fietsers uit de gemeenten en tot slot op informatie over het fietsroutenetwerk vanuit de Fietsersbond fietsrouteplanner.

Afwegingen

Allereerst willen wij vermelden dat wij vijf echte fietssteden hebben gezien. Alle genomineerde gemeenten geven fietsers het gevoel dat het zeer gewaardeerd wordt dat ze fietsen. Het zijn steden waar de afgelopen jaren imposante dingen zijn gerealiseerd om de fietser verder te faciliteren. Op vele manieren wordt de fietser hier geholpen om zijn bestemming gemakkelijk, snel, veilig en comfortabel te bereiken. Ook de schoolomgeving en schoolroutes hebben in deze vijf steden volop de aandacht. Gesteld kan worden dat heel terecht twee van deze steden de titel Fietsstad al eerder hebben mogen dragen, Groningen in 2002 en Houten in 2008.

Omdat alle vijf genomineerde gemeenten het fietsen hoog in het vaandel hebben is het voor de jury niet gemakkelijk geweest om tot een keuze te komen. Het zijn bovendien gemeenten met elk een heel eigen karakter. Pijnacker-Nootdorp waar veel aandacht wordt besteed aan de verbindingen tussen de kernen en met de buurgemeenten. Houten, waar de gemeente vanaf de tekentafel voor de fiets is gemaakt, een gemeente die met trots de titel Fietsstad 2008 draagt en al velen tot inspiratie diende. 's-Hertogenbosch dat binnen een bestaande stadsstructuur de fiets op grootse wijze inpast, waar ook veel aandacht is voor fietspromotie. Groningen dat tijdens haal- en brengtijden van scholen een stopverbod rondom scholen heeft ingevoerd en veel aandacht besteedt aan het fietsparkeren in het centrum en bij het station. Harderwijk dat veel heeft geïnvesteerd in ongelijkvloerse kruisingen voor fietsers en doorgaande fietsroutes en structureel en slim gebruik maakt van mogelijkheden om werk met werk te combineren.

Tijdens het juryberaad zijn al deze factoren overwogen. De jury heeft ook speciaal gekeken naar de verankering van de fiets in het gemeentebeleid, naar de ontwikkeling in de afgelopen periode en uiteraard naar het beleid ten opzichte van schoolroutes en schoolomgevingen.

Eindoordeel

De jury benadrukt graag nogmaals dat zij sterk onder de indruk was van alle vijf gemeenten. Er kan echter slechts één de titel krijgen. De jury kent deze titel met veel plezier toe aan een nieuwkomer in fietsland. Een gemeente die zich de afgelopen jaren sterk heeft ontwikkeld op fietsgebied en een concrete inspiratie kan zijn voor andere gemeenten. Het is een gemeente die de afgelopen jaren met niet aflatende energie, ambitie, creativiteit en een flink investeringsprogramma het fietsen een enorme duw in de rug heeft gegeven. Er werden veel fietspaden aangelegd, en bruggen en tunnels voor een veilige en snelle afwikkeling. Zo zagen we een fietsbrug waarover scholieren vrijwel direct het schoolplein opreden. Bestaande fietspaden werden geasfalteerd, de concurrentiepositie tussen fiets en auto werd met snelle comfortabele fietsroutes verbeterd, schoolomgevingen worden op een innovatieve manier met de kinderen van de scholen aangepast, het centrum is geheel opengesteld voor fietsers, er zijn gratis bewaakte stallingen. Dit alles is sterk verankerd in het beleid en geïntegreerd in alle relevante afdelingen van de gemeente, niet in de laatste plaats ook bij stedenbouw en ruimtelijke ordening. Hier wordt echt het maximale gedaan om de fiets te faciliteren binnen een al bestaande stadsstructuur. Dit wordt ook uitgedragen naar de bevolking door middel van een gemeentebreed fietspromotiebeleid onder het motto "Lekker fietsen", een gemeente waar het fietsgebruik duidelijk in de lift zit, de Fietsstad 2011 is 's-Hertogenbosch.

De jury,

Laurent de Vries (GGD Nederland, voorzitter)

Bert-Jan Kollmer (Vereniging Openbaar Onderwijs)

Nettie Bakker (Vakblad Verkeerskunde)

Petrouschka Werther (Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

Willem Hermans (TU Delft, Rijnboutt)